

УДК 811.111'38

Т. В. Череповська,

кандидат філологічних наук, старший викладач

(Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького)

lvtet@ukr.net

СИМВОЛ "ФОТОГРАФІЯ" ТА МОВНІ ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ ЕНН ТАЙЛЕР)

У статті представлено комплексний аналіз символу "фотографія" та мовних засобів його реалізації у 15 романах Енн Тайлер. Досліджено особливості реалізації фотографічної символіки в аналізованих творах на лексико-семантичному, стилістичному та структурно-композиційному рівнях; здійснено контекстуально-інтерпретаційний та функціонально-стилістичний аналізи. Підтверджено роль символу "фото" в актуалізації категорії художнього часу. Виявлено та узагальнено особливості індивідуально-художнього стилю автора у застосуванні зазначеного символу.

Ключові слова: символ, художній час, статика, зображальна деталь, характерологічна деталь.

Постановка проблеми та аналіз публікацій. Романи сучасної американської письменниці Енн Тайлер привертають увагу багатьох дослідників: Dorothy F. S. Brock, Barbara E. Cooper, Angus M. Dunstan, Sue A. Johnson, Stella A. Nesanovich, Mary P. Whitesides, Karin Linton, Г. Покидько, Т. Череповська, І. Коханська та ін. У їхніх роботах висвітлено такі аспекти її творчості як майстерне зображення сімейного життя, створення яскравих жіночих образів, особлива зацікавленість темою часу. Попри це, деякі проблеми залишаються недостатньо висвітленими, наприклад питання індивідуального стилю авторки. Г. С. Покидько [1] зауважила також таку особливість творчого методу Енн Тайлер як використання фотографічного коду та проілюструвала це на прикладі роману "Уроки дихання" ("Breathing Lessons"). Про взаємозв'язок мистецтва фотографії та кіно з літературою писали О. М. Бабич, Р. Барт, Л. Бунюель, А. С. Вартанов, С. Зонтаг, Ю. М. Лотман, М. Б. Ямпольський та ін.

В одній із наших попередніх публікацій, присвяченій темпоральній символіці в романах Енн Тайлер, ми вказували на те, що фотографія як символ минулого присутня в багатьох романах письменниці [2], а, отже, є невід'ємною складовою її індивідуально-художнього стилю. Проте ми не розглядали це питання детально. Таким чином, актуальним є вивчення функціонування фотографічної символіки в романах Енн Тайлер на великому текстовому просторі. **Матеріалом нашого дослідження** є 15 романів письменниці: "The Tin Can Tree" (1965) [3], "A Slipping-Down Life" (1970) [4], "The Clock Winder" (1972) [5], "Celestial Navigation" (1974) [6], "Earthly Possessions" (1977) [7], "Morgan's Passing" (1980) [8], "Dinner at the Homesick Restaurant" (1982) [9], "The Accidental Tourist" (1985) [10], "Breathing Lessons" (1988) [11], "Saint Maybe" (1992) [12], "Ladder of Years" (1996) [13], "A Patchwork Planet" (1998) [14], "Back When We Were Grownups" (2002) [15], "The Amateur Marriage" (2004) [16], "Digging to America" (2006) [17] загальною кількістю 4 282 сторінки.

Метою нашої роботи є дослідження функціонування фотографічної символіки в романах Енн Тайлер на лексико-семантичному, стилістичному та структурно-композиційному рівнях.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що для декодування художнього тексту найсуттєвішими є значення, що повторюються у тексті, а також слова, які представлені у незвичних поєднаннях [18: 182]. Наприклад, слово "a photo", а також споріднені лексеми "a photograph", "to photograph", "photographic", "a picture", "a movie", "a portrait" повторено у художньому дискурсі Енн Тайлер багато разів: лише у складі метафор, художніх порівнянь та епітетів лексеми "a photo" з однокореновими словами зафіксовано 49 разів. Отож, це слово є тематичним, адже простежуються зв'язки з ним у всіх романах письменниці.

Дійсно, герої усіх творів Енн Тайлер певною мірою цікавляться фотографією: декому подобається потайки розглядати чужі фото (*A Patchwork Planet*), для деякого – це хобі (*Saint Maybe*, *Morgan's Passing*, *Digging to America*), протагоністи чотирьох романів (*Earthly Possessions*, *The Tin Can Tree*, *Breathing Lessons* and *Ladder of Years*) – професійні фотографи. На думку Карін Лінтон, цю професію Енн Тайлер використовує для того, щоб розвинути образ фотокамери, що символізує людське прагнення зупинити і втримати моменти життя. Дехто з персонажів – власники старих батьківських фотостудій. Дозволяючи відвідувачам приміряти різноманітні костюми перед камерою, вони дають їм змогу спроектувати свій уявний образ [19: 121], а, отже, і уявне життя. Персонажі-фотолюбители й самі не проти проекспериментувати з фотографією: "Doug brought out his Polaroid Land camera and took pictures of them all – each photo after the first one showing somebody holding a previous photo admiring it or grimacing or industriously coating it with fixative" [12: 23].

Численні фотографії, фотоальбоми, фото на обкладинках журналів, листівки, афіші, а також фотоапарати, кіно та відео камери, кінострічки та сімейні хроніки наявні в усіх інших аналізованих романах Енн Тайлер: "The sofa was heaped with photo albums and fat manila envelopes packed with other photos that he planned to sort through later" [17: 123]; "Dozens of family photos, framed in dull brass or

varnished woods, stood on an ivory lace runner. Other, larger photos, hung behind, *nearly obscuring* the flowered wallpaper that had darkened over the years to the color of a manila envelope" [12: 10]; "stacks of photo albums" [12: 277-278]. На думку Г. С. Покидько, це певним чином пов'язано з мрією дитинства самої Енн Тайлер, адже вона завжди мріяла стати графіком, ілюстратором книжок, а не письменницею. Цю графічність, ілюстративність якнайкраще виявляється саме у тандемі з фотомистецтвом [1: 132].

Крім цього, фотографічна символіка виконує важливу текстотвірну функцію, виступаючи актуалізатором текстових категорій, зокрема категорії художнього часу. Відзначимо суттєву семантичну спільність прикметників, пов'язаних із лексемою *photograph*: більшість з них об'єднані значеннями "старий", "старовинний", "такий, що втратив колір, невиразний": *antique, dim, old, old-fashioned, faded, black-and-white, pale, hand-tinted* (From outside, the place looked like an *antique* photograph [8: 51], Scars were as *dim* as an *old* photograph [4: 152], The candlelight turned everything to *shades of sepia*, like an *old-fashioned* photograph [10: 121], The buildings were so *faded* they seemed not colored but hand tinted, like an *antique* photograph [13: 120], In the morning light the two photos seemed more *faded* [16: 188], In the dusk, Martine was all *black-and-white*, like a photo [14: 83], George found a grainy *black-and-white* photo of two men [16: 276], Two *black-and-white* ovals set side by side in ivory linen [16: 172], On the wall above the toilet hung a framed *black-and-white* photo of a much younger Dave and Connie with Bitsy and her brother Abe... [17: 198], And going all the way back, there were Michael's parents, *dim* as *old* photos [16: 304-305], She was growing steadily *paler*, like one of his father's Polaroid photos [12: 84], The sky was like a *hand-tinted* photograph [16: 53]). Наявність у семантичній структурі цих слів сем "минулий", "старий" підтверджує актуалізацію категорії художнього часу за допомогою лексеми *a photo* та синонімічних їй слів.

Лексема *photographic* поєднується зі словом "пам'ять" (She had a mind like a tape-recorder, an audial version of *a photographic memory* [5: 137]), словосполучення *a photo album, a photograph needle, a harmonious picture* зустрічаються в одному реченні з іменниками з семою часу: *time, generations, a moment, future* (... a brown cardboard *photo album* pasted with photographs so widely spaced in *time* that whole *generations* seemed to be dashing past, impatient to get it over with [8: 27], ... *a moment* slid sideways like a *photograph needle* skipping a groove [12: 337], When she was a girl, she had imagined her *future* as a single, *harmonious picture* [15: 107]). Це вкотре підтверджує висловлене вище припущення щодо актуалізації категорії часу.

В образній структурі романів фотографічна символіка маніфестується у складі таких тропеїчних засобів:

- метафор (He was the interloper, the rude splash of color in a photograph [11: 165]; Then the photos speeded up again [8: 28]; A photograph is an advertisement for marriage [16: 137]; ... to be shown a sort of home movie of all the roads he had not taken [16: 206]);
- персоніфікацій (Photos lied [10: 58]; If he'd been halfway truthful, he'd have swept my graduation photo in his arms. And kissed it on the lips. And given it a sports car [8: 174]);
- художніх порівнянь (For a moment he shifted back and forth like those trick portraits that change expression according to where you're standing [11: 73]).

Оскільки появу лексеми "фото" та лексично пов'язаних одиниць підкреслено групою прийомів, тобто конвергенцією, вона наділена стилістичною функцією.

Фотографічна символіка відіграє також важливу роль в композиційному оформленні романів. Лексема "фото" часто зустрічається в описових контекстах у сполученнях з лексичними одиницями *immovable, permanent, settled, dust*. Імплікуючи нерухомість, застиглість, навіть занедбаність, фотографія, разом із чисельними зображальними деталями, сприяє уповільненню плину художнього часу, його статиці: "Everything wore a settled look, as if it had been there for centuries. Even the sea-shells and gilt-framed photographs seemed immovable" [5: 143], "At home, by comparison, everything seemed so permanent – the rooms layered over with rugs and upholstered furniture and framed pictures" [12: 166], "Ian lightly touched the frame. Dust felted his finger" [12: 10].

Звички господарів залишаються такими ж незмінними, що відображається у багаторазовому застосуванні лексем *same* та *still*: "For the first time in twenty years he would not have pictures of their vacations. On the other hand, what was the use of such pictures? They were only the same, year after year. Same waves, same sunburns, same determined smiles" [8: 168], "In those photo albums I used to rifle people were so consistent. They tended to assume the same poses for every shot, the same expressions. You'd see a guy on page one, some young father at the beach, standing next to his wife and baby with his arms folded across his chest and his head at a slight angle; and then on the last page, twenty years later, there he still was with his arms still folded, hair a bit thinner but head still cocked, wife still on his left, although the baby had grown taller than the father and has settled into some favorite stance of his own by now. Even the beach was the same, often. I would set my sights on, say, one little boy and follow him through infancy, kindergarten, college. I'd see him slicing a wedding cake, and darned if he wasn't still wearing the same knotted-up scowl, or shamefaced smirk, or joyful smile. What I had wanted to know was, couldn't people change? Did they have to settle for just being who they were forever, from cradle to grave?" [14: 166-167].

Фотографія використовується для всебічної характеристики персонажа – його зовнішності ("He studied those: his grandmother standing grimly erect beside his seated grandfather, his Great-Aunt Bess trying to master a hula hoop, Danny in a satin track uniform with a first-place ribbon hung around his neck. Whenever Danny did something he enjoyed, his face would shine with a fine sweat. Even eating made him sweat, or listening to music. And in this photograph – where he'd recently been sprinting under hot sunshine, after all, and then had the pleasure of winning besides – he gleamed; he seemed metallic. You could imagine he was a statue" [12: 10]); особливостей характеру ("He's one of those people who's got to see from a distance before he knows how to feel about it – from the past or out of other people's eyes or in a frame kind of thing like a book or a photo" [8: 175], "On her way out, Karen stopped by the bureau to study the photos... An accident of composition – the vertical line of a curtain edge separating her from the other two – accentuated Lindy's difference" [16: 103-104]); поведінки ("Bee and Doug Bedloe sat side by side, smiling extra hard as if someone had just informed them that they were being photographed" [12: 7]). Більшість персонажів оточує себе фотографіями: "Every morning when he awoke, the first thing he saw was a photograph of Brad and Bitsy hugging on a beach somewhere" [17: 164-165]. Проте дехто ретельно ховає від інших особисте життя: "Maryam's room was less familiar: no photos, either recent or old; those would be filed away in the album in the living-room bookcase" [17: 194-195].

Численні філософські роздуми персонажів, що так само, як і зображальні, характерологічні та уточнювальні деталі сповільнюють сюжетний рух та акцентують увагу на внутрішньому світі персонажа, стосуються фотографії. Наприклад, Нет, герой роману *Ladder of Years*, згадує відомого фотографа XIX століття – С. Р. Севіджа та його автопортрет, на якому той очікує свою величезну родину на Різдвавну вечерю: "Shows his dining room table set for Christmas dinner. Savage himself sitting amongst the empty chairs, waiting for his family. Chair after chair after chair, silverware laid just so, even a baby's high chair, all in readiness" [13: 320]. Ця ідеальна картина символізує швидкоплинність людського щастя: лише в момент очікування людина по-справжньому задоволена життям, і фотокамера здатна зберегти цей момент назавжди.

Завдяки фотографії герої починають помічати плин часу та усвідомлювати його наслідки: "He was not a young boy any more. It took a photo to make Emily see that" [8: 131], "By their very nature, photos lied. They showed what the person looked like over a fraction of a second – not over long, slow minutes, which was what you'd take to study someone in real life. In that case, said Alicia, didn't paintings lie also? They showed hours instead of minutes" [10: 58]. Фотографія змушує замислитись над особистими стосунками: "That picture – his dark head next to her blond one – reminded Maggie of the way she used to envision marriage before she was married herself. She had thought of it as more different than it really was, somehow, more of an alteration in people's lives – two opposites drawn together with a dramatic crashing sound. She had supposed that when she was married all her old problems would fall away, something like when you go on vacation and leave a few knotty tasks incomplete as if you'd never have to come back and face them" [11: 254], "Those two photos should document, coincidentally, almost the very last moment of their lives as separate people" [16: 172]. Фотографії відображають бажання героїв: "He ached, all at once, for a blameless life. Their outings would become as wholesome as those pictures in the cigarette ads: healthy young people laughing toothily in large, impersonal groups, popping popcorn, taking sleigh rides" [12: 109]; "Sometimes he fantasized that at the very end of his life, he would be shown a sort of home movie of all the roads he had not taken" [16: 206], "If only you could climb into photographs. If only you could take a running jump and land there, deep inside" [12: 151].

Плавно влітаючись у сюжет, фотографія дозволяє простежити зміни, що відбуваються у свідомості головного героя. Айра, протагоніст роману *Breathing Lessons*, є фотографом [11]. Він змушений керувати старою фотостудією батька, хоча свого часу мав зовсім інші плани на майбутнє. З віком усвідомлення втрачати поглиблюється, однак внутрішня готовність до змін, спрямованість у майбутнє не відповідає реальним обставинам життя. Отже, фотографія виступає тут втіленням нездійснених мрій, минулого, що не відпускає. Фото є також ностальгією за минулим, адже люди часто фотографуються, намагаючись втримати щасливу мить, щоб потім щоразу повертатись до неї у спогадах, коли життя зміниться на гірше. Численні примірювання відвідувачами студії Айри різноманітних костюмів перед фотокамерою можна трактувати як невдоволеність теперішністю, прагнення змін, намагання "випробувати" інше життя, а використання фотокамери – як спробу зупинити мить. Фотоапарат (фотокамера) виступає, відповідно, символом прагнення людини контролювати час.

У романі *Back When We Were Grownups* письменниця еволюціонує до використання кінострічки, сімейних хронік [15: 263-266] як засобу актуалізації категорії художнього часу. Перед читачем пролітає історія цілого покоління, що є символом швидкоплинності людського життя. Перегляду сімейної кінохроніки, що охоплює 13 років життя (1954-1967) сторічного ювіляра Поппі, персонажа даного твору, присвячено 11 сторінок тексту роману. Окремі фотографії, портрети, альбом з невпорядкованими хронологічно фотографіями наявні протягом усього розгортання дії. Майже всі вони відображають ті чи інші сімейні свята, перетворюючись на загальну картину безперервного святкування. Протягом 34-х років сімейний альбом, поповнений новими знімками, так і залишився невпорядкованим, що свідчить про зосередженість свідомості персонажів на теперішньому, намагання втримати щасливу мить. Невпорядкованість фотографій може означати також відсутність темпоральної перспективи в минуле чи

майбутнє, небажання встановлювати причинно-наслідкові зв'язки через душевну кризу: "The oldest photo album showed women in rigid dresses and complicated hairdos... 1893... It seemed no one had imagined that the day would come when these people would be strangers. The later albums... In the forties... In the fifties... After that life must have grown more rushed because the photos weren't mounted. Oh, what was the point, what was the point, what was the point?" [17: 128-129].

Частотність використання фотографічної символіки в романах Енн Тайлер хронологічно зростає: у романах більш пізнього періоду [12; 16; 17] лексем тематичної групи "фото" та компаративних тропів з вище зазначеними одиницями більше. Надмірне захоплення фотографією показано у романі *Digging to America*. Щасливі герої роману, яким нарешті вдалося всиновити дітей, намагаються зафіксувати кожну щасливу мить: "Too late, Dave realized that he should have brought a camera. Downstairs there would be several, but this would be the scene they would want to have on record. Not that there was much to show, really. Like most life-altering moments, it was disappointingly lacking in drama" [17: 173]. Щоправда, ніхто ніколи не переглядає відзняте: "Jin-Ho...never, ever, even once in her life had watched that stupid videotape..." [17: 220]. Часом герої навіть не помічають присутності камери, вона ніби живе своїм власним життям: "And later the videotape ran almost unobserved; most people knew it so well" [17: 201]. Деколи читачеві здається, що текст перетворюється на суцільне фотографування: "Jin-Ho's father and Lucy's father snapped about a million of photographs" [17: 246], "Now her father was photographing Uncle Abe and Aunt Jeannine" [17: 247], "Inch the door open. I want to get a picture of the two of them" [17: 248], "Once again he was aiming his camera at Xiu-Mei" [17: 249]... Лише наприкінці оповіді, автор, ніби втомившись від цієї фотографічної каруселі, зупиняє безперервний процес: "Jin-Ho accidentally dropped the videotape in the punch bowl, but we fished it out before any damage was done" [17: 253].

Висновки. Індивідуально-художній стиль Енн Тайлер характеризується широким застосуванням символу "фотографія". Зазначену символіку у 15 аналізованих романах реалізовано за допомогою іменників із семами "пам'ять", "майбутнє", "час"; пейоративних прикметників зі значеннями "старий", "такий, що втратив колір", "невизначний", а також прикметників із семами "статичний", "незмінний". В образній структурі романів темпоральна символіка входить до складу численних метафор, художніх порівнянь, епітетів та персоніфікацій. Фотографічна символіка широко використовуються для характеристики персонажів. Зустрічаючись в описових контекстах та таких, що містять філософські роздуми, вона, з одного боку, уповільнює художній час, а, з другого, зосереджує увагу читача на внутрішньому світі головних героїв та, зокрема, на темпоральній проблематиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Покидько Г. С. "Увага! Вас фотографують..." (фотографічний код роману Енн Тайлер "Уроки дихання") / Г. С. Покидько // Гуманітарний вісник. Серія : Іноземна філологія. – Черкаси : ЧДТУ, 2004. – Число 8. – С. 131–134.
2. Череповська Т. Темпоральна символіка в романах Енн Тайлер / Тетяна Череповська // Семантика мови і тексту : [матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., (Івано-Франківськ, 26-29 вересня)]. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 541–544.
3. Tyler A. *The Tin Can Tree*. Fawcett Columbine / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1996. – 249 p.
4. Tyler Anne. *A Slipping-Down Life* / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1992. – 186 p.
5. Tyler Anne. *The Clock Winder* / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1983. – 282 p.
6. Tyler Anne. *Celestial Navigation* / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1984. – 249 p.
7. Tyler Anne. *Earthly Possessions* / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 1977. – 197 p.
8. Tyler Anne. *Morgan's Passing* / Anne Tyler. – N. Y. : A Berkley Book, 1983. – 333 p.
9. Tyler Anne. *Dinner at the Homesick Restaurant* / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1983. – 310 p.
10. Tyler Anne. *The Accidental Tourist* / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2002. – 329 p.
11. Tyler Anne. *Breathing Lessons* / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1989. – 338 p.
12. Tyler Anne. *Saint Maybe* / Anne Tyler. – N.Y. : Fawcett Columbine, 1996. – 337 p.
13. Tyler Anne. *Ladder of Years* / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1996. – 327 p.
14. Tyler Anne. *A Patchwork Planet* / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 1998. – 288 p.
15. Tyler Anne. *Back When We Were Grownups* / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2002. – 274 p.
16. Tyler Anne. *The Amateur Marriage* / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2004. – 306 p.
17. Tyler Anne. *Digging to America* / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 2006. – 277 p.
18. Арнольд И. В. *Стилистика. Современный английский язык* / И. В. Арнольд. – М. : Флинта : Наука, 2005. – 384 с.
19. Linton K. *The Temporal Horizon. A Study of the Theme of Time in Anne Tyler's Major Novels* / Karin Linton. – Uppsala : Acta Univ. Uppsala, 1989. – 145 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Pokyd'ko H. S. "Uvaha! Vas fotohrafuiut'..." (fotohrafichnyy kod romanu Enn Tayler "Uroky dyhannia") ["Attention! You are being Photographed..." (The Photographic Code of Anne Tyler's Novel "Breathing Lessons")] / H. S. Pokyd'ko // Humanitarnyy visnyk. Seriya : Inozemna filolohiia [Humane Journal. Series : Foreign Philology]. – Cherkasy : ChDTU, 2004. – Chyslo 8. – S. 131–134.

2. Cherepovs'ka T. Temporal'na symbolika v romanakh Enn Tayler [Temporal Symbols in Anne Tyler's Novels] / Tetiana Cherepovs'ka // Semantyka movy i tekstu [Semantics of Language and Text] : [materialy IX Mizhnar. nauk.-prakt. konf., (Ivano-Frankivs'k, 26-29 veresnya)]. – Ivano-Frankivs'k, 2006. – S. 541–544.
3. Tyler A. The Tin Can Tree. Fawcett Columbine / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1996. – 249 p.
4. Tyler Anne. A Slipping-Down Life / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1992. – 186 p.
5. Tyler Anne. The Clock Winder / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1983. – 282 p.
6. Tyler Anne. Celestial Navigation / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1984. – 249 p.
7. Tyler Anne. Earthly Possessions / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 1977. – 197 p.
8. Tyler Anne. Morgan's Passing / Anne Tyler. – N. Y. : A Berkley Book, 1983. – 333 p.
9. Tyler Anne. Dinner at the Homesick Restaurant / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1983. – 310 p.
10. Tyler Anne. The Accidental Tourist / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2002. – 329 p.
11. Tyler Anne. Breathing Lessons / Anne Tyler. – N.Y. : Berkly Books, 1989. – 338 p.
12. Tyler Anne. Saint Maybe / Anne Tyler. – N.Y. : Fawcett Columbine, 1996. – 337 p.
13. Tyler Anne. Ladder of Years / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 1996. – 327 p.
14. Tyler Anne. A Patchwork Planet / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 1998. – 288 p.
15. Tyler Anne. Back When We Were Grownups / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2002. – 274 p.
16. Tyler Anne. The Amateur Marriage / Anne Tyler. – N.Y. : Ballantine Books, 2004. – 306 p.
17. Tyler Anne. Digging to America / Anne Tyler. – N.Y. : Alfred A. Knopf, 2006. – 277 p.
18. Arnol'd I. V. Stilistika. Sovremennyy angliyskiy yazyk [Stylistics. Modern English Language] / I. V. Arnol'd. – M. : Flinta : Nauka, 2005. – 384 s.
19. Linton K. The Temporal Horizon. A Study of the Theme of Time in Anne Tyler's Major Novels / Karin Linton. – Uppsala : Acta Univ. Uppsala, 1989. – 145 p.

Матеріал надійшов до редакції 12.01. 2015 р.

**Череповская Т. В. Символ "фотография" и языковые средства его реализации
(на примере романов Энн Тайлер).**

В статье представлен комплексный анализ символа "фотография" и языковых средств его реализации в 15 романах Энн Тайлер. Исследованы особенности реализации фотографической символики в анализированных романах на лексико-семантическом, стилистическом и структурно-композиционном уровнях; выполнены контекстуально-интерпретационный и функционально-стилистический анализы. Подтверждена роль символа "фото" в актуализации категории художественного времени. Выявлены и обобщены особенности индивидуально-художественного стиля автора по использованию упомянутого символа.

Ключевые слова: символ, художественное время, статика, изобразительная деталь, характерологическая деталь.

**Cherepovs'ka T. V. The Symbol of Photo and Linguistic Means of its Realization
(on the Basis of Anne Tyler's Novels).**

The article deals with the complex analysis of Anne Tyler's novels. The material of the study is the author's 15 works. The research is focusing on the writer's individual style, namely the peculiarities of the "photo" symbol functioning in the text. The contextual interpreting and functional stylistic methods were applied in the analysis.

The mentioned symbol was detected in all the novels. Its role in the artistic time category realization was confirmed. The research was conducted on the lexical-semantic, stylistic and structural-compositional levels. On the lexical-semantic level, the nouns and adjectives that help to realize photographic symbols were distinguished, namely: the nouns with the semes "memory", "future", and "time"; pejorative adjectives with the meanings "old", "lacking in colour", "dim" and adjectives with the semes "static" and "unchangeable". The lexeme "photo" is a thematic one as there are complicated relations with it in all Anne Tyler's novels. On the stylistic level the numerous metaphors, similes and personifications, containing the photo related vocabulary were revealed. It was concluded that the lexeme "photo" has a stylistic function. Photographic symbols are widely used for the protagonists' characterization along with depicting and characterizing details in numerous contexts. They describe not only the appearance but also features of the character and behavior. A lot of philosophic reflections contain photo lexemes. Such segments, on the one hand, slow down the narration. On the other hand, they concentrate the reader's attention on the characters' inner problems. The frequency of photo symbols usage in Anne Tyler's novels increases in the later periods.

Key words: symbol, artistic time, statics, depicting details, characterizing details.